

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัย
จากอุทกภัยกรุงเทพมหานคร
พ.ศ. ๒๕๖๑

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัยกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๑

๑. สถานการณ์ทั่วไป

กรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่บนพื้นที่ราบลุ่มตอนปลายของแม่น้ำเจ้าพระยาและอยู่ภายใต้อิทธิพลการขึ้น-ลงของน้ำทะเล ซึ่งในอดีตมีห้วย หนอง คลอง บึง และที่ว่างเป็นจำนวนมาก ประชาชนใช้น้ำเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันและเพื่อประกอบอาชีพ ไม่มีปัญหาน้ำท่วมมากนัก ทั้งความเดือดร้อนเสียหายทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากสภาวะน้ำท่วมยังไม่รุนแรง ต่อมาความเจริญของกรุงเทพมหานครได้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วเกินกว่าที่การวางผังเมืองการใช้ที่ดินและการสาธารณูปโภครวมทั้งมาตรการในการระบายน้ำและการป้องกันน้ำท่วมที่วางไว้จะรับได้ ผนวกกับปัญหาแผ่นดินทรุดอีกประการหนึ่ง จึงก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมทวีความรุนแรงขึ้น

แม้ว่าหน่วยงานต่างๆ ในกรุงเทพมหานครได้มีการวางแผนรับมือกับภัยอุทกภัยเป็นอย่างดี การให้ความช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ประชาชน การจัดศูนย์พักพิงชั่วคราว รวมถึงฟื้นฟูและเยียวยาประชาชนที่ประสบอุทกภัย แต่เนื่องจากอุทกภัยอาจส่งผลกระทบเป็นบริเวณกว้าง จำเป็นต้องระดมสรรพกำลังและประสานงานกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัยที่อาจเกิดขึ้น จึงต้องจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัยกรุงเทพมหานคร เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อป้องกันและบรรเทาความเสียหาย หรือลดความสูญเสียที่อาจเกิดจากภัยอุทกภัย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเตรียมพร้อมด้านทรัพยากร ระบบการปฏิบัติ ทั้งหน่วยปฏิบัติการหลักและหน่วยสนับสนุนให้สามารถดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากอุทกภัยได้อย่างรวดเร็ว ทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อกำหนดกรอบการปฏิบัติงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากอุทกภัยได้อย่างเป็นระบบและบูรณาการ

๒.๓ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาจเกิดจากภัยอุทกภัย

๓. นิยามศัพท์

อุทกภัย หมายถึง เหตุการณ์ที่มีน้ำท่วมพื้นดินสูงกว่าระดับปกติ ซึ่งมีสาเหตุจากมีปริมาณน้ำฝนมากจนทำให้มีปริมาณน้ำส่วนเกินมาเติมปริมาณน้ำผิวดินที่มีอยู่ตามสภาพปกติจนเกินขีดความสามารถการระบายน้ำของแม่น้ำ ลำคลอง และยังมีสาเหตุมาจากการกระทำของมนุษย์ โดยการปิดกั้นการไหลของน้ำตามธรรมชาติ ทั้งเจตนาและไม่เจตนา จนเป็นอันตรายต่อชีวิตทรัพย์สินของประชาชนและสิ่งแวดล้อม สามารถจำแนกตามลักษณะการเกิดได้ดังนี้

(๑) **น้ำท่วมขัง/น้ำล้นตลิ่ง** หมายถึง สภาวะน้ำท่วมหรือสภาวะน้ำล้นตลิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากระบบระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ มีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป อันเป็นผลจากการเกิดฝนตกหนัก ณ บริเวณนั้นๆ ติดต่อกันเป็นเวลาหลายวัน มักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบลุ่มริมแม่น้ำและบริเวณชุมชนเมืองใหญ่ๆ น้ำท่วมขัง ส่วนใหญ่จะเกิดบริเวณท้ายน้ำและแม่น้ำเป็นบริเวณกว้างเนื่องจากไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน

(๒) **น้ำท่วมฉับพลัน** หมายถึง สภาวะน้ำท่วมที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลันในพื้นที่เนื่องจากฝนตกหนักในบริเวณพื้นที่ซึ่งมีความชันมาก และมีคุณสมบัติในการกักเก็บน้ำหรือต้านน้ำน้อยหรืออาจเกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น เขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำพังทลาย น้ำท่วมฉับพลัน มักเกิดขึ้นหลังจากฝนตกหนักและมักเกิดขึ้นในบริเวณที่ราบระหว่างหุบเขา ซึ่งอาจจะไม่มีฝนตกหนักในบริเวณนั้นมาก่อนเลยแต่มีฝนตกหนักมากบริเวณต้นน้ำที่อยู่ห่างออกไป การเกิดน้ำท่วมฉับพลันมีความรุนแรงและเคลื่อนที่ด้วยความเร็วมาก โอกาสที่จะป้องกัน และหลบหนีจึงมีน้อย

การบริหารจัดการน้ำและอุทกภัย หมายความว่า การกำหนดแผนหรือการดำเนินการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบเพื่อกำหนดมาตรการการใช้ประโยชน์ การบำรุงรักษา การพัฒนา การป้องกันภัยพิบัติ การแก้ไข ปัญหาภัยพิบัติ การฟื้นฟูและการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ หรือลุ่มน้ำ สิ่งที่ใช้ในการกักเก็บน้ำ ระบายน้ำ หรือกั้นน้ำและการจัดการพื้นที่รองรับน้ำ (แหล่งที่มา : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕)

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้อำนวยการเขต

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจในการบัญชาการในพื้นที่ที่เกิดเหตุ ผู้อำนวยการ สั่งการ ตลอดจนควบคุมภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้รับมอบหมาย

อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่างๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. ระดับความรุนแรง และการจัดการสาธารณภัย

การปฏิบัติตามระบบการบัญชาการเหตุการณ์ โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์เรียกว่า “Single Command” เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการปฏิบัติ โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident commander) ในแต่ละระดับตามความรุนแรงของสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการสูงสุดและมีองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ ดังนี้

ระดับ	การจัดการสาธารณภัย	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.)
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)

ระดับ	การจัดการสาธารณสุข	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๓	สาธารณสุขขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณสุขแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณสุขแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
๔	สาธารณสุขขนาดร้ายแรง อย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณสุขแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

๕. การจัดตั้งองค์กรปฏิบัติ

๕.๑ องค์กรปฏิบัติที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขของกรุงเทพมหานคร (ภาวะปกติ) ประกอบด้วย

๕.๑.๑ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.) ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓๖ กำหนดให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขสำนักงานเขต

๕.๑.๒ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.) ทำหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร จัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัย ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานครดำเนินการสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้รับผิดชอบ

๕.๒ องค์กรปฏิบัติในการจัดการในภาวะฉุกเฉินของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๕.๒.๑ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขสำนักงานเขต จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณสุขขึ้น โดยมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ควบคุม สั่งการ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณสุขที่เกิดขึ้น จนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณสุข ที่เกิดขึ้น รวมทั้งอำนวยการ และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและทั่วถึง

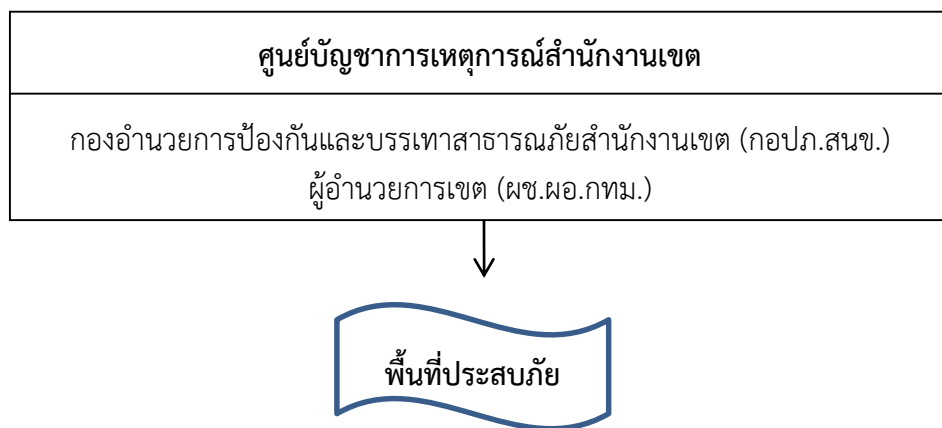
๕.๒.๒ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร เมื่อภัยยกระดับเป็นระดับ ๒ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่สภาวะปกติ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลัง เพื่อบริหารจัดการสาธารณภัย ประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์การสาธารณกุศล โดยมีผู้บัญชาการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ควบคุม สั่งการและบัญชาการเหตุการณ์

๕.๒.๓ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานคร ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร แปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานครของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เมื่อมีการยกระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นระดับ ๓ - ๔ มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามการบัญชาการเหตุการณ์ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พร้อมทั้งอำนาจการควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร และเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๕.๓ การเผชิญเหตุและบัญชาการเหตุการณ์ (Single Command) ภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

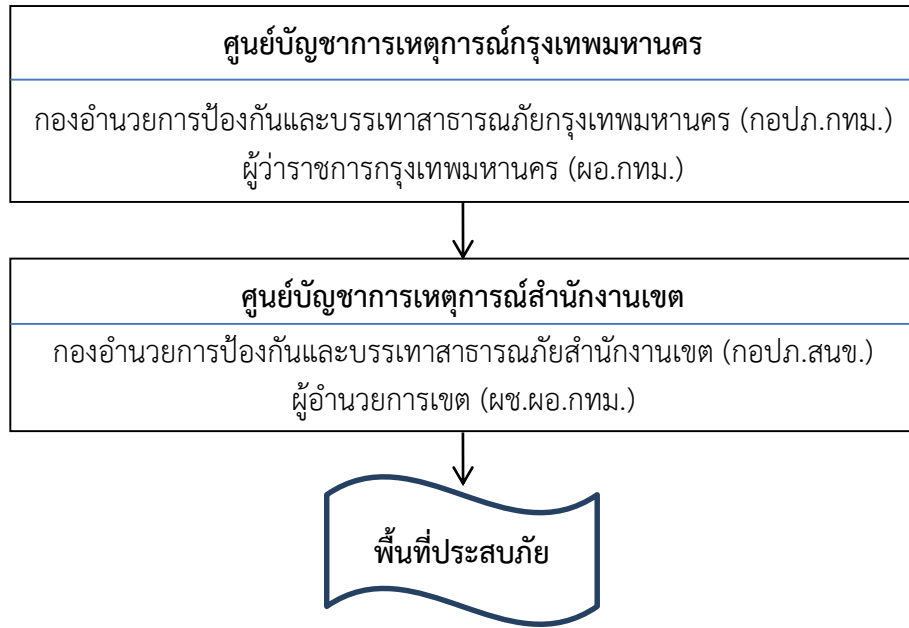
๕.๓.๑ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๑ (สาธารณภัยขนาดเล็ก)

สาธารณภัยขนาดเล็ก : กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต สามารถควบคุมสถานการณ์ ระวังภัยได้โดยลำพังตามขีดความสามารถ ไม่ต้องการกำลังสนับสนุนจากภายนอก ผู้บัญชาการเขตเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์

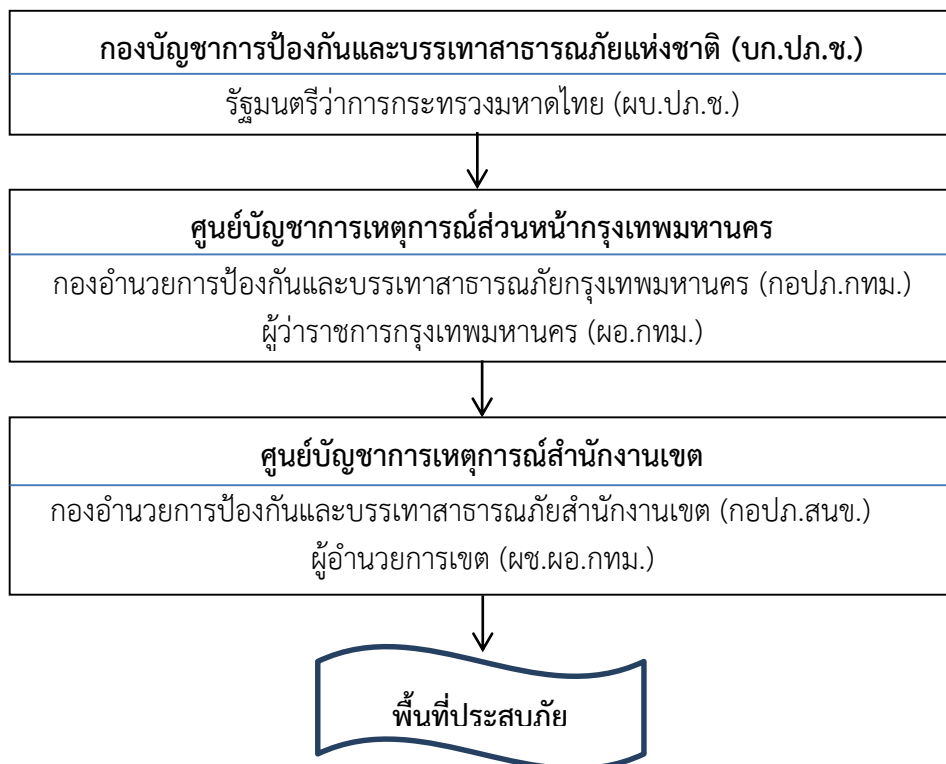
๕.๓.๒ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๒ (สาธารณภัยขนาดกลาง)

สาธารณภัยขนาดกลาง : เกินขีดความสามารถของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์และบริหารจัดการระงับภัยได้โดยลำพัง ผู้บัญชาการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์

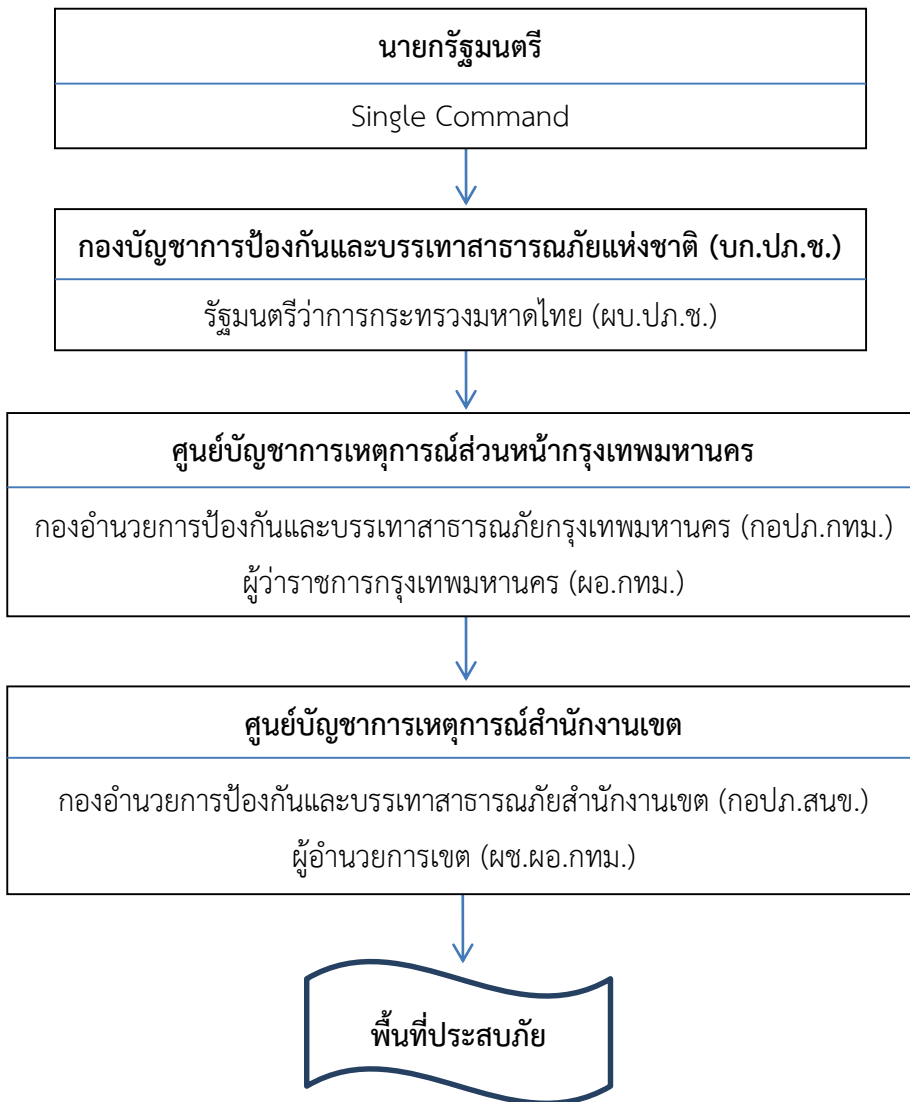
๕.๓.๓ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๓ (สาธารณภัยขนาดใหญ่)

สาธารณภัยขนาดใหญ่ : เกิดผลกระทบรุนแรงกว้างขวาง มีพื้นที่เสียหายเป็นบริเวณกว้าง เกินขีดความสามารถของผู้บัญชาการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ/อุปกรณ์พิเศษ/กำลังสนับสนุนระดับกรมกำลังทุกภาคส่วน เพื่อตอบโต้เหตุฉุกเฉิน/บรรเทาภัย ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) เป็นผู้ควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์

๕.๓.๔ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๔ (สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง)

สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง : เกิดผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง ระดับวิกฤติ ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์/ระงับภัยได้ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายใช้อำนาจตาม ม.๓๑ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ ควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์ทุกพื้นที่ทั่วราชอาณาจักร

๖. แนวทางการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางดังนี้

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ต้องจัดทำ
๑. ก่อนเกิดเหตุ		
๑.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ		
๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากอุทกภัย โดยการประเมินภัยและความล่อแหลมเพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดอุทกภัย รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบเพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการภัย จากอุทกภัย	- สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักการระบายน้ำ	- ผลการประเมินความเสี่ยง - วิธีและแนวทางลดผลกระทบจากอุทกภัย
๒) ตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย และจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงอุทกภัย ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งในเรื่องมาตราส่วนและรายละเอียดของแผนที่ รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพให้เป็นปัจจุบัน	- สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักการระบายน้ำ	- บัญชีพื้นที่เสี่ยงภัย - แผนที่พื้นที่เสี่ยงภัย - แผนที่เส้นทางหนีภัย - บัญชีศูนย์พักพิงชั่วคราว
๓) สำรวจและก่อสร้างหรือปรับปรุงเขื่อนประตูระบายน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาปัญหาอุทกภัย ในพื้นที่รับผิดชอบ	- สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักการระบายน้ำ	- บัญชีจำนวนสิ่งก่อสร้าง เช่น เขื่อนประตูระบายน้ำ, ปรับปรุงแหล่งน้ำ และเส้นทางป้องกันและแก้ปัญหาอุทกภัย
๔) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์การกู้ชีพกู้ภัย เพื่อให้พร้อมเรียกใช้งานได้ทันทีเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน	- สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักป้องกันฯ - สำนักการโยธา	- บัญชีเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร - บัญชีเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ ประเภทต่างๆ
๕) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านอุทกภัยให้มีความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน	- สำนักป้องกันฯ - สำนักยุทธศาสตร์ฯ	- ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านอุทกภัย
๖) เสริมสร้างความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษาและเยาวชน เกี่ยวกับการป้องกันและการปฏิบัติตนอย่างถูกต้องและปลอดภัยจากอุทกภัย	- สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักป้องกันฯ	- คู่มือวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากอุทกภัย
๗) จัดทำสรุปบทเรียน (Lesson learning) ของการเกิดอุทกภัยครั้งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการในอนาคต	- สำนักป้องกันฯ	- ผลการศึกษาบทเรียนจากการเกิดอุทกภัย

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ต้องจัดทำ
๑.๒ การเตรียมความพร้อม		
๑) ฝึกอบรมอาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)	- สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักป้องกันฯ	- บัญชีอาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย - บัญชี อปพร.
๒) จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอุทกภัย หรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	- สำนักการระบายน้ำ - สำนักป้องกันฯ	- บัญชีผู้เชี่ยวชาญด้านอุทกภัย
๓) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ปัญหาอุทกภัยแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร	- สำนักการระบายน้ำ - สำนักงานเขตพื้นที่	- แนวทางเพื่อให้สำนักและสำนักงานเขตใช้ในการปฏิบัติ
๔) จัดเตรียมระบบการแจ้งเตือนภัย และติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำฝน อุปกรณ์เตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัย พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังเพื่อการเตือนภัยจากอุทกภัยให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้า เพื่อให้สามารถเตรียมการป้องกันทรัพย์สินให้ปลอดภัยได้ทัน	- สำนักการระบายน้ำ	- จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวัง
๕) สำรองปัจจัยสี่ที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อรองรับการอพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย	- สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักป้องกันฯ	- จำนวนถุงยังชีพกรณีฉุกเฉิน
๖) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์สื่อสารและสำรองพลังงาน ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา	- สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักป้องกันฯ - สำนักเทศกิจ	- ระบบสื่อสารหลัก - ระบบสื่อสารรอง - บัญชีเครื่องมือและอุปกรณ์การสื่อสาร
๗) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัยพร้อมสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็น	- สำนักงานเขตพื้นที่	- บัญชีสถานที่เพื่อรองรับผู้ประสบภัย
๘) ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย	- สำนักงานเขตพื้นที่	- การฝึกซ้อมการปฏิบัติเมื่อเกิดอุทกภัย

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัดทำ
๒. ขณะเกิดภัย (ภาวะฉุกเฉิน)		
<p>๑) เมื่อได้รับข้อมูลการเกิดอุทกภัย ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ป้องกันและแก้ไขปัญหามหาภัยกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขต ตามระดับความรุนแรง พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ - สำนักการระบายน้ำ - สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักป้องกันฯ - ฯลฯ ตามโครงสร้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ - กองบัญชาการ - อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๒) กรณีจำเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือด้านต่างๆ จากสาธารณชน ให้จัดตั้งศูนย์รับบริจาคและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิดเอกภาพ และเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาค และทันเหตุการณ์</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ - สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักป้องกันฯ - ฯลฯ ตามโครงสร้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์รับบริจาค - สถานที่เก็บรักษาสิ่งของและเงินบริจาค - กระบวนการแจกจ่ายช่วยเหลือประชาชน
<p>๓) การตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในกรณีมีผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์จำนวนมาก ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการปฏิบัติงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและการส่งกลับในกรณีภัยพิบัติร้ายแรง ระหว่าง กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย กับสำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สนง.นิติวิทยาศาสตร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - บัญชีผู้เสียชีวิต
๓. หลังเกิดภัย		
<p>๑) ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหายไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานในการรับการสงเคราะห์และฟื้นฟู</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ - สำนักงานเขตพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - บัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย - บัญชีทรัพย์สินที่เสียหายพร้อมมูลค่าความเสียหาย
<p>๒) จัดหาที่พักอาศัยชั่วคราวและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยด้านสุขภาพอนามัย สภาพจิตใจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักอนามัย 	<ul style="list-style-type: none"> - บัญชีที่พักพิงชั่วคราว - บัญชีผู้ประสบภัยที่อยู่ในศูนย์พักพิง - บัญชีผู้ประสบภัยที่ได้รับการฟื้นฟูสภาพจิตใจ

กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ควรจัดทำ
๓) การจัดการศพผู้เสียชีวิตจากอุทกภัย	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเขตพื้นที่ - สนง.นิติวิทยาศาสตร์ 	<ul style="list-style-type: none"> - บัญชีผู้เสียชีวิต - จัดหาสถานที่เก็บรักษาศพ - พื้นที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์ - พื้นที่ควบคุมการเคลื่อนย้ายผู้เสียชีวิต
๔) ป้องกัน ฝ้าระวัง และควบคุมโรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักอนามัย - สำนักพัฒนาสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - การฝ้าระวังโรค
๕) พัฒนาคุณภาพชีวิต และฟื้นฟูอาชีพของผู้ประสบภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ให้สามารถดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างปกติ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักอนามัย - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักงานเขตพื้นที่ - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - บัญชีผู้ประสบภัยที่ได้รับการฟื้นฟูด้านร่างกายและจิตใจ - บัญชีผู้ประสบภัยที่ได้รับการฟื้นฟูอาชีพ
๖) ฟื้นฟูและจัดการระบบสิ่งแวดล้อมชุมชน ทั้งระบบบำบัดน้ำเสีย สถานที่กำจัดขยะ มูลฝอย และบ่อน้ำบาดาลที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยให้ใช้การได้ดังเดิม	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักสิ่งแวดล้อม - สำนักการระบายน้ำ - สำนักงานเขตพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลสิ่งแวดล้อมชุมชน - มูลค่าที่ต้องฟื้นฟู
๗) ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆ ที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเสียหาย รวมทั้งแก้ไขปัญหามลพิษต่างๆ	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเขตพื้นที่ - สำนักการโยธา - สำนักป้องกันฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - บัญชีจำนวน ประเภท โครงสร้างพื้นฐาน - มูลค่าที่ต้องฟื้นฟู
๘) ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ในเขตพื้นที่ที่เกิดเหตุ ดำเนินการฟื้นฟูบูรณะความเสียหายในเบื้องต้น	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ - สำนักงานเขตพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - บัญชีสาธารณูปโภคที่เสียหาย - บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย - บัญชีรายการและมูลค่าที่ให้การสงเคราะห์ฟื้นฟู
๙) ให้มีการศึกษาผลกระทบจากอุทกภัยที่มีต่อชีวิตทรัพย์สินของประชาชน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการภัยจากอุทกภัยในอนาคต	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักยุทธศาสตร์ฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานผลการศึกษาผลกระทบจากอุทกภัย

๗. แนวทางปฏิบัติ เมื่อเกิดอุทกภัยที่รุนแรงประชาชนได้รับผลกระทบจำนวนมากและเป็นบริเวณกว้าง เมื่อเกิดภัยจากอุทกภัยให้ดำเนินการรับมือกับสถานการณ์ ดังนี้

๑) ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ สำนักงานเขต (กรณีสาธารณภัยขนาดเล็ก ความรุนแรงระดับ ๑) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการสั่งการ ควบคุม กำกับ ดูแล และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ สารเคมีและวัตถุอันตรายในระดับพื้นที่ และช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ พร้อมทั้งให้ประชาสัมพันธ์วิธีการเตรียมความพร้อมของประชาชน เพื่อรับมือกับภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย

๒) ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานครขึ้น พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์ฯ โดยกำหนดให้ใช้ห้องประชุม ดึกดำ ชั้น ๒ เป็นห้องปฏิบัติการ (War room) ในการบัญชาการ ในยามฉุกเฉิน ดังโครงสร้างศูนย์บัญชาการ

ผังโครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร

ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร
ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร

ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม
กปส.การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน

ที่ปรึกษา / ผู้เชี่ยวชาญ

ส่วนอำนาจการ	ส่วนวางแผน/วิเคราะห์/ประเมิน	ส่วนปฏิบัติการ	ส่วนสนับสนุน	ส่วนบริหารและการเงิน	ส่วนอำนวยความสะดวก
<p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพว.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - รป.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย <p>สปก. , สยป. , สนท. , สผม. , สปท. , สกค. , กกสนป. , สผพ.พื้นที่หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>อำนาจหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - อำนาจการ ควบคุม กำกับดูแล การปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการ - ประสานและติดตามผลการปฏิบัติงานของ ฝ่ายต่างๆ ในศูนย์ฯ พร้อมติดตามประเมิน สถานการณ์และสรุปรายงานผลให้ ผอ.ศูนย์ฯ ทราบทุกวัน - จัดเตรียมสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ของใช้ สำนักงาน ระบบเทคโนโลยีต่างๆ - จัดเตรียมข้อมูลข้อมูลยานพาหนะ ผู้เชี่ยวชาญ กำลังเจ้าหน้าที่ ฯลฯ - จัดระบบสื่อสารและโทรคมนาคม พร้อมระบบสำรอง - ดำเนินการด้านสารบรรณของศูนย์ - ประสานหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือประชาชน - รับเรื่องราวร้องทุกข์ - จัดเตรียมข้อมูลทางด้านกฎหมาย 	<p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพว.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล - รป.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล <p>สยป. , สปก. , หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>อำนาจหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ สาธารณภัยอย่างต่อเนื่อง พร้อมแจ้งเตือนภัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง - บูรณาการแผนปฏิบัติการฉุกเฉิน ของทุกหน่วยงาน วางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุด - จัดเตรียมข้อมูลด้านสาธารณสุข - บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ - นำระบบเทคโนโลยีฐานข้อมูลต่างๆ มาใช้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน - เชิญคณะที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ ร่วม ให้คำปรึกษา แนะนำ และวางแผน แก้ไขปัญหา ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น 	<p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพว.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักที่เกี่ยวข้องตามภารกิจของภัย - รป.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักที่เกี่ยวข้องตามภารกิจของภัย <p>สปก. , สนย. , สนน. , สนพ. , สนอ. , สสล. , สจส. , สนช.พื้นที่ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>อำนาจหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดชุดปฏิบัติการดำเนินการค้นหา ระบุ บรรเทา และช่วยเหลือ ผู้ประสบภัย - อพยพผู้ประสบภัยไปสู่พื้นที่ปลอดภัย - จัดหาที่อยู่อาศัยชั่วคราวให้แก่ ผู้ประสบภัย - ให้การรักษาพยาบาล การบริการ การแพทย์ฉุกเฉิน และการนำ ผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล รวมทั้ง การป้องกันและควบคุมโรค การฟื้นฟูสุขภาพ และงานสาธารณสุข อื่นๆ ทั้งในพื้นที่เกิดเหตุ และพื้นที่ อพยพ 	<p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพว.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักพัฒนาสังคม - รป.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักพัฒนาสังคม <p>สพส. , สนค. , สวท. , สนอ. , สนช. พื้นที่ , หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>อำนาจหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - รับผิดชอบดูแลการจัดเลี้ยง อาหารในทุกส่วน ทั้งส่วนปฏิบัติการ ศูนย์พักพิงชั่วคราวผู้ประสบภัย และทุกส่วนที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในพื้นที่เกิดเหตุ พร้อมจัดทำบัญชีรับ-ส่ง ของบริจาคที่เป็นอาหารและของสด ทุกชนิด - จัดระบบส่งกำลังบำรุงเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน - ดูแลและบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ได้แก่ การรักษาพยาบาล การควบคุมและป้องกันโรค การสร้างเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการ สุขาภิบาลอาหาร 	<p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพว.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักการคลัง - รป.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักการคลัง <p>สนค. , สปภ. , สงม. , สนช.พื้นที่ หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>อำนาจหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดตั้งศูนย์รับบริจาคสิ่งของ - จัดสรรงบประมาณ - จัดหาพลังงานเชื้อเพลิง - จัดหาสิ่งของที่จำเป็นต่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย - ร่วมรับบริจาคสิ่งของ รวมทั้งสิ่งของพระราชทาน จัดสรรแจกจ่ายยังชีพเพื่อ บรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า - จัดเก็บรักษาสิ่งของที่ได้รับบริจาค และจัดส่งสิ่งของที่ได้รับบริจาคตามที่ ผอ.ศูนย์บัญชาการฯ มอบหมาย - การจ่ายเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัย พิบัติฉุกเฉินตามระเบียบของทางราชการ - ประสานหน่วยงานต่างๆ เพื่อขอกำลังเจ้าหน้าที่จิตอาสา สนับสนุนการบรรจ เครื่องอุปโภค บริโภค ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย 	<p>หน่วยงานรับผิดชอบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รพว.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักเทคนิค - รป.กทม. ที่กำกับดูแลสำนักเทคนิค <p>สนท. , สนช.พื้นที่ , สน.ท้องที่ อปพร. หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>อำนาจหน้าที่</p> <ul style="list-style-type: none"> - รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ประสบภัย - รักษาความปลอดภัย สถานที่เกิดสาธารณภัย พื้นที่รองรับการอพยพ บ้านพักชั่วคราว และพื้นที่ใกล้เคียง - จัดระเบียบการจราจรในพื้นที่เกิดสาธารณภัย พื้นที่รองรับการอพยพ บ้านพักชั่วคราวและพื้นที่ใกล้เคียง

๗.๑ การเตรียมความพร้อมเพื่อรับภัยหรือภัยใกล้จะเกิดขึ้น

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
๑) ติดตามสถานการณ์อุทกภัย ประเมินความเสี่ยงภัยและผลกระทบที่เกิดจากสถานการณ์อุทกภัย พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เพื่อเฝ้าระวัง และการแจ้งเตือนภัย	<u>ส่วนวางแผน/วิเคราะห์/ประเมินสถานการณ์</u> - สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒) สื่อสารและประชาสัมพันธ์ ให้หน่วยงาน และประชาชน ทราบถึงสถานการณ์อุทกภัย และวิธีการเตรียมความพร้อมของประชาชน เพื่อรับมือกับผลกระทบจากอุทกภัย	<u>ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม</u> - กองประชาสัมพันธ์
๓) ประกาศเขตให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในกรุงเทพมหานคร โดยยึดหลักเกณฑ์ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินอุดหนุนราชการ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ และตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๕	<u>ส่วนอำนวยการ</u> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๔) จัดเตรียมทรัพยากรต่างๆ ดังนี้ (๔.๑) จัดเตรียมบัญชีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย อาสาสมัครกู้ชีพกู้ภัย เจ้าหน้าที่งาน และอาสาสมัครอื่นๆ ในพื้นที่ (๔.๒) จัดเตรียมบัญชีกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณภัย เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันที (๔.๓) จัดเตรียมบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านอุทกภัย (๔.๔) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารสำรองที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา (๔.๕) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัยพร้อมสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็น และกำหนดจุดรวมพลสำหรับการอพยพ (๔.๖) สำรองปัจจัยสี่ที่จำเป็นในการดำรงชีพ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย (๔.๗) สำรองพลังงาน (เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง แบตเตอรี่ สำรอง ไฟสำรอง ฯลฯ)	<u>ส่วนอำนวยการ</u> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานเขตพื้นที่ <u>ส่วนอำนวยการ</u> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย <u>ที่ปรึกษา/ผู้เชี่ยวชาญ และส่วนอำนวยการ</u> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย <u>ส่วนอำนวยการ</u> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักเทคนิค - สำนักงานเขตพื้นที่ <u>ส่วนอำนวยการ</u> - สำนักงานเขตพื้นที่ <u>ส่วนบริหารและการเงิน</u> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานเขตพื้นที่ <u>ส่วนบริหารการเงิน</u> - สำนักการคลัง

๗.๒ การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

๗.๒.๑ การควบคุมสถานการณ์

(๑) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ ชั่วโมงแรก (๑ วัน) หลังเกิดอุทกภัย เป็นชั่วโมงเร่งด่วนที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัย และผู้บาดเจ็บ เพราะผู้เคราะห์ร้ายจะมีโอกาสรอดชีวิตสูง ให้ความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า และปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
<p>๑) การเฝ้าระวังสถานการณ์</p> <p>ติดตามประเมินสถานการณ์ที่เกิดตามมาหลังจากเกิดอุทกภัย เป็นระยะๆ เพื่อเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะมีผลกระทบให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ</p>	<p><u>ส่วนวางแผน/วิเคราะห์/ประเมินสถานการณ์</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
<p>๒) การอพยพและการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว</p> <p>(๒.๑) อพยพประชาชนและสัตว์เลี้ยง ตามความจำเป็นของสถานการณ์ภัยไปยังศูนย์พักพิงชั่วคราว</p> <p>(๒.๒) ดูแล และบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว จัดระเบียบสถานที่อพยพ พร้อมทั้งลงทะเบียนผู้อพยพตามคู่มือการอพยพ และคู่มือการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว</p> <p>(๒.๓) แจกจ่ายเครื่องอุปโภคบริโภคพื้นฐาน ตลอดจนจัดส่งปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องยังชีพที่จำเป็น</p> <p>(๒.๔) จัดระบบการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศูนย์พักพิงชั่วคราว</p>	<p><u>ส่วนปฏิบัติการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเขตพื้นที่ - หน่วยงานทหาร ตำรวจ - หน่วยงานอื่นให้การสนับสนุน <p><u>ส่วนสนับสนุน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักการศึกษา - สำนักงานเขตพื้นที่ <p><u>ส่วนบริหารและการเงิน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย <p><u>ส่วนอำนวยความสะดวกภัย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักเทศกิจ - สำนักงานเขตพื้นที่
<p>๓) การรักษาความสงบเรียบร้อย</p> <p>(๓.๑) จัดระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยของพื้นที่ประสบภัย และพื้นที่อพยพ ตลอดจนการจัดกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อจัดการจราจรในพื้นที่ประสบภัย เส้นทางอพยพ และพื้นที่ศูนย์พักพิงชั่วคราว ให้เพียงพอ พร้อมทั้งจัดเตรียมกำลังเจ้าหน้าที่เพื่อสับเปลี่ยนกำลังพล โดยใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัครตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ภัย</p> <p>(๓.๒) ปิดกั้นมิให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดภัย และพื้นที่อันตราย จนกว่าสถานการณ์ภัยสิ้นสุดลง</p>	<p><u>ส่วนอำนวยความสะดวกภัย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักเทศกิจ - สำนักงานเขตพื้นที่ <p><u>ส่วนอำนวยความสะดวกภัย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักเทศกิจ - สำนักงานเขต

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
๔) รายงานและสรุปผล การปฏิบัติการต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ และหน่วยเหนือขึ้นไป	ส่วนอำนวยการ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๒) การปฏิบัติการระยะ ๒๔ - ๔๘ ชั่วโมง (๑ - ๒ วัน) ให้ความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิต และทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม เครื่องครัว ยารักษาโรค และปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
<p>๑) การส่งกำลังบำรุง (Logistics)</p> <p>(๑.๑) สับเปลี่ยนกำลังเจ้าหน้าที่ เพื่อสำรวจและค้นหาผู้ประสบภัยอย่างต่อเนื่อง</p> <p>(๑.๒) จัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม ให้แก่ผู้ประสบภัยและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง</p> <p>(๑.๓) จัดระบบการแพทย์ฉุกเฉิน และจัดตั้งโรงพยาบาลสนามเพื่อคัดกรองผู้ป่วยใกล้พื้นที่ประสบภัยและพื้นที่อพยพ</p>	<p>ส่วนปฏิบัติการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักการแพทย์ (ศูนย์เอราวัณ) - สำนักการโยธา <p>ส่วนสนับสนุน และส่วนบริหารและการเงิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักพัฒนาสังคม - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานเขตพื้นที่ <p>ส่วนปฏิบัติการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักการแพทย์
<p>๒) การประเมินโครงสร้างพื้นฐานตามสถานการณ์ภัย</p> <p>(๒.๑) จัดชุดสำรวจวิศวกรรมโครงสร้าง เช่น อาคาร บ้านเรือน เขื่อน สะพาน ฯลฯ เพื่อสำรวจความแข็งแรง ด้านโครงสร้าง ความปลอดภัยในที่พักอาศัย และเส้นทางคมนาคม และสำรวจโครงสร้างพื้นฐาน ที่ได้รับความเสียหายให้เร่งซ่อมแซมเส้นทางคมนาคม ระบบสื่อสาร ไฟฟ้า และประปา ให้สามารถใช้งานได้</p> <p>(๒.๒) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่ชำรุด เสียหายจากอุทกภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือนหรือวางแผงปิดกั้นช่องทางการจราจรให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางได้ทราบ จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรืออาสาสมัคร อำนวยความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย</p>	<p>ส่วนปฏิบัติการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักการโยธา - สำนักงานเขตพื้นที่ - หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง <p>ส่วนปฏิบัติการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักการจราจรและขนส่ง
๓) รายงานและสรุปผล รายงานการปฏิบัติการต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ และหน่วยเหนือขึ้นไป	ส่วนอำนวยการ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๓) การปฏิบัติภาระระยะ ๔๘ - ๗๒ ชั่วโมง (๒ - ๓ วัน) ให้ความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง การสืบหาญาติ การรักษาพยาบาล การจัดการศพ การสงเคราะห์เบื้องต้น เงินชดเชย การค้นหาทรัพย์สิน และข้อมูลการให้ความช่วยเหลือ และปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
<p>๑) การสงเคราะห์และช่วยเหลือผู้ประสบภัย</p> <p>(๑.๑) สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น เช่น ความต้องการด้านอาหาร น้ำดื่ม เครื่องอุปโภคบริโภค เครื่องนุ่งห่ม ที่พักอาศัย ยา เวชภัณฑ์ ฯลฯ พร้อมทั้งรับเรื่องราวร้องทุกข์ และประสานการช่วยเหลือ อย่างรวดเร็วเป็นธรรม ทัวถึง เพื่อช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน</p> <p>(๑.๒) สำรวจความเสียหายของผู้ประสบภัยเบื้องต้น เช่น ผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต ผู้สูญหาย บ้านเรือน โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งสาธารณประโยชน์ เป็นต้น เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการให้ความช่วยเหลือโดยเร่งด่วน</p> <p>(๑.๓) ช่วยเหลือ และสงเคราะห์ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.๒๕๕๖ และตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๕</p>	<p><u>ส่วนบริหารและการเงิน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานเขตพื้นที่ - ส่วนอำนวยการ (กองกลาง) <p><u>ส่วนปฏิบัติการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานเขตพื้นที่ <p><u>ส่วนบริหารและการเงิน</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - สำนักงานเขตพื้นที่
<p>๒) การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและบริหารจัดการเกี่ยวกับผู้เสียชีวิต</p> <p>(๒.๑) จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลและบริหารจัดการเกี่ยวกับผู้เสียชีวิต สำหรับการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลให้เป็นอำนาจหน้าที่ของตำรวจในพื้นที่รับผิดชอบในการตรวจชันสูตรเบื้องต้น บันทึกข้อมูลศพ การเก็บรักษาหลักฐาน เพื่อการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล</p> <p>(๒.๒) กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมากให้ประสานหาสถานที่และอุปกรณ์เก็บรักษาศพในระยะแรก</p> <p>(๒.๓) สืบหาญาติของผู้ประสบภัยและผู้เสียชีวิต</p>	<p><u>สำนักงานเขตพื้นที่</u></p> <p><u>สำนักงานเขตพื้นที่</u></p> <p><u>สำนักงานเขตพื้นที่</u></p>
<p>๓) รายงานและสรุปผล รายงานการปฏิบัติการต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ และหน่วยเหนือขึ้นไป</p>	<p><u>ส่วนอำนวยการ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

(๔) การปฏิบัติภาระะยะ ๗๒ ชั่วโมง ขึ้นไป (หลัง ๓ วัน ขึ้นไป) พิจารณาสันับสนุนการปฏิบัติการณ์หาระยะ ๑ - ๓ วันแรกให้บรรลุเป้าหมายก่อน พร้อมทั้งสนับสนุนกำลังบำรุงในทรัพยากรด้านต่างๆ ตลอดจนสนับสนุนกำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อสับเปลี่ยนกำลังพลให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่องและดำเนินการ ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
๑) สรุปผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อการประสานการปฏิบัติ และรายงานผลการดำเนินงาน ต่อผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร	ส่วนอำนวยการ - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
๒) ติดตามตรวจสอบความต้องการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อสนับสนุนกำลังบำรุงให้ปฏิบัติงานแล้วเสร็จ	
๓) ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน ต่อผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร	

๗.๒.๒ ระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน จัดตั้งศูนย์สื่อสาร และจัดให้มีระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารอื่นๆ ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้สามารถเชื่อมโยงระบบสื่อสารดังกล่าวกับหน่วยงานอื่นได้ปกติ โดยเร็ว ทั่วถึงทุกพื้นที่

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
คลื่นวิทยุสื่อสารในภาวะฉุกเฉินระบบ VHF ผ่านข่ายอัมรินทร์ ความถี่หลัก ๑๕๕.๘๐๐ MHz	วางระบบสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน - สำนักเทคนิค - สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๗.๒.๓ การประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
๑) การประชาสัมพันธ์ในภาวะฉุกเฉิน (๑.๑) แถลงข่าว เพื่อสั่งการในภาวะฉุกเฉิน	ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม - กองประชาสัมพันธ์
(๑.๒) เผยแพร่การแจ้งเตือน และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนให้ทราบ ทุกระยะ เพื่อลดความตื่นตระหนก และหลีกเลี่ยงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเป็นระยะๆ	ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม - กองประชาสัมพันธ์
(๑.๓) จัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลผู้ประสบภัยจากอุทกภัย เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล และประสานงาน ให้บริการแก่ประชาชนสามารถสอบถามข้อมูลผู้บาดเจ็บ และเสียชีวิต	ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์ร่วม - กองประชาสัมพันธ์ - สำนักงานเขตพื้นที่

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
<p>๒) จัดแถลงข่าวและสรุปสถานการณ์อุทกภัย ผ่านสื่อต่างๆ ให้สาธารณชนได้รับทราบสถานการณ์ภัยทุกวัน เป็นระยะๆ เพื่อมิให้เกิดความสับสนและตื่นตระหนกจนกว่าสถานการณ์ภัยจะคลี่คลาย</p>	<p><u>ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์</u> - กองประชาสัมพันธ์</p>
<p>๓) แถลงข่าวตอบโต้เหตุการณ์ (Response News Release) ในกรณีที่มีข่าวลือที่เป็นเท็จ ทำให้เกิดความสับสนแก่สาธารณชน ซึ่งมีได้ออกมาจากการประชาสัมพันธ์ของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานครแต่อย่างใด โดยตอบโต้ข่าว ให้ชี้แจงอย่างละเอียดด้วยเหตุผลและอ้างอิงที่มาของแหล่งข่าวที่น่าเชื่อถือ</p>	<p><u>ศูนย์ข้อมูลประชาสัมพันธ์</u> - กองประชาสัมพันธ์</p>

๗.๒.๔ การรับบริจาค

(๑) ให้จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขต โดย

(๑.๑) ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลที่ได้รับบริจาค เช่น สิ่งของ เงินที่ได้รับบริจาค สถานที่จัดเก็บที่ได้รับบริจาค

(๑.๒) เมื่อได้รับบริจาคเงินให้ออกใบเสร็จรับเงินให้ถูกต้อง

(๒) ให้กรุงเทพมหานครและสำนักงานเขต เป็นศูนย์กลางในการรับสิ่งของและเงินบริจาค โดยเงินบริจาคมำเข้ากองทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัย และแจกจ่ายสิ่งของให้ผู้ประสบภัยอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๗.๓ กรณีสาธารณภัยขนาดใหญ่

เมื่อสถานการณ์อุทกภัยมีผลกระทบรุนแรงเป็นบริเวณกว้าง เป็นสาธารณภัยขนาดใหญ่ และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.) เริ่มปฏิบัติการ เพื่อเข้าควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร แปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานครทันที และปฏิบัติตามการบัญชาการเหตุการณ์จากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)

๗.๔ การสิ้นสุดภารกิจของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร

เมื่อสถานการณ์สาธารณภัยยุติลง ให้ตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจน ว่าสถานการณ์ภัยจากอุทกภัยได้ยุติลงแล้ว และให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รายงานให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีส่งมอบงานและสรุปงานส่งให้หน่วยงานตามภารกิจของหน่วยงานนั้นๆ ต่อไป